

Dokumentin sisältö

Litteet

- 1 Indikaattorit
- 2 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
- 3 Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat
- 4 Hyvinvointisuunnitelman toteuman tarkemmat arviot
- 5 Selvitys Loimaan koulutuksen ulkopuolelle jääneistä

Liitteet

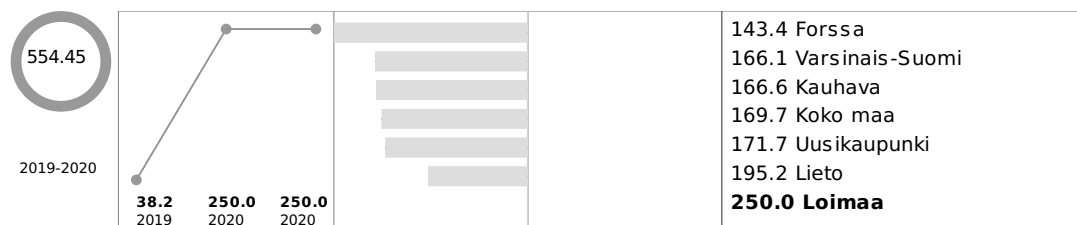
1 Indikaattorit

TALOUS JA ELINVOIMA

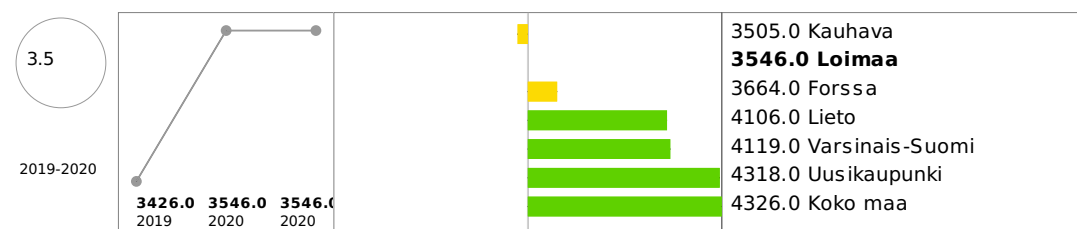
Talous

Tulot

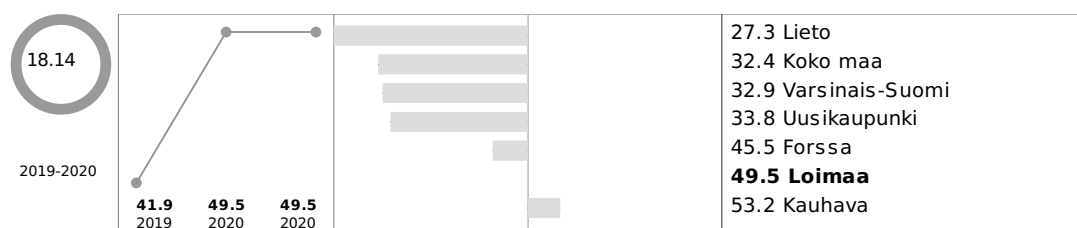
Vuosikate, % poistoista

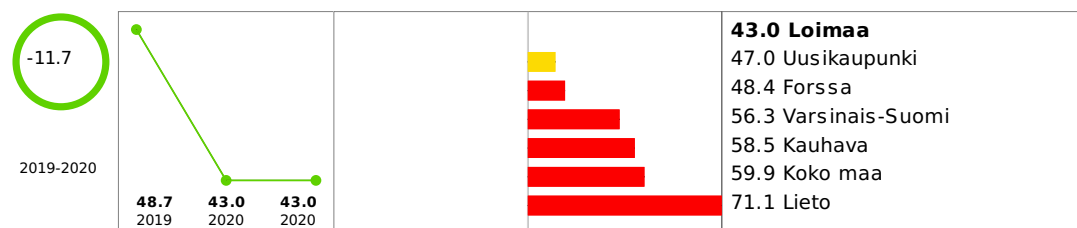
Verotulot, euroa / asukas

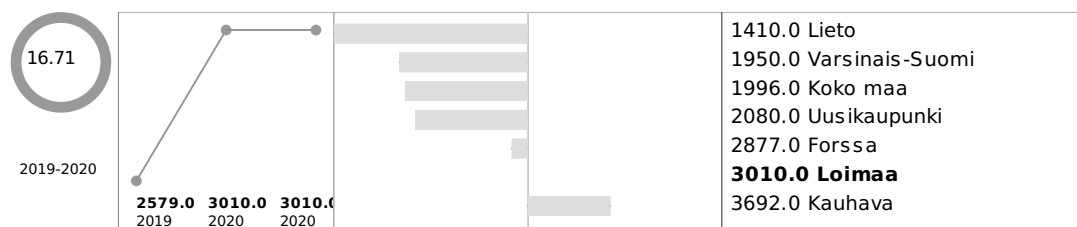
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

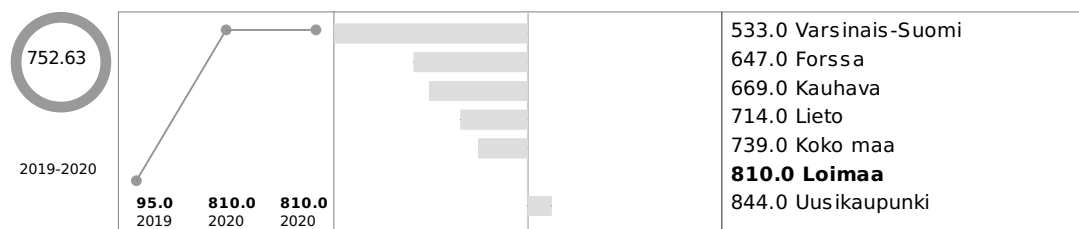
Suhteellinen velkaantuneisuus, %

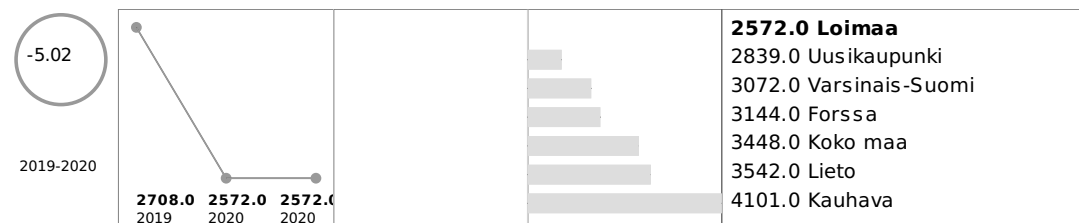
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Vuosikate, euroa / asukas

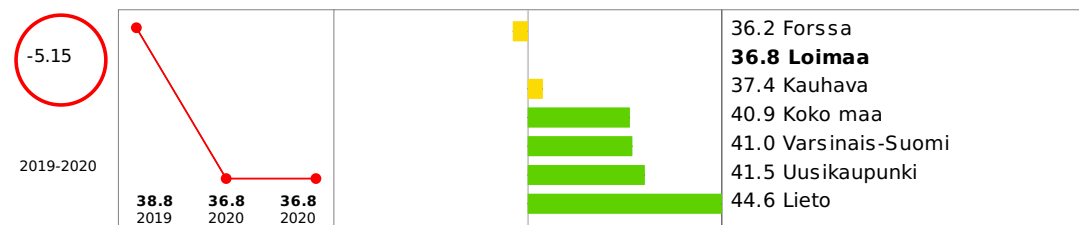

Lainakanta, euroa / asukas

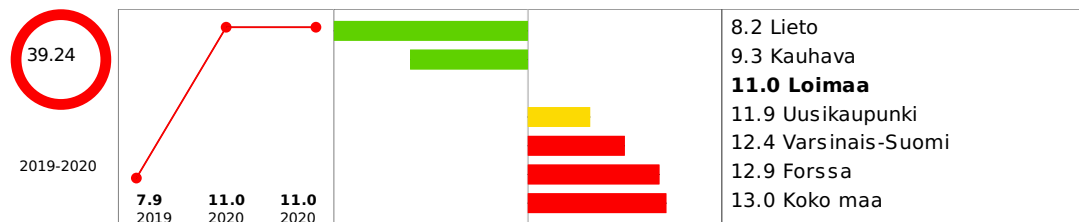

Elinvoima

Työlliset, % väestöstä

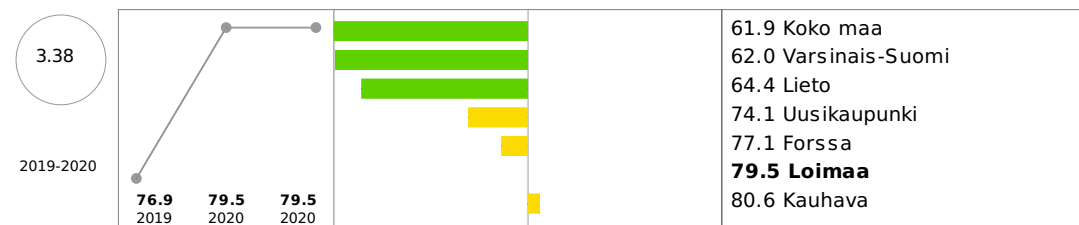

Työttömät, % työvoimasta

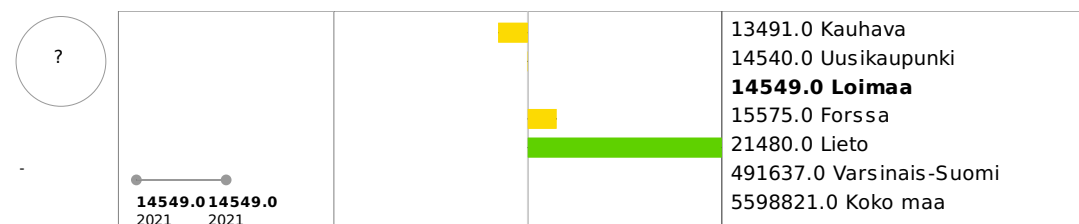

Väestö

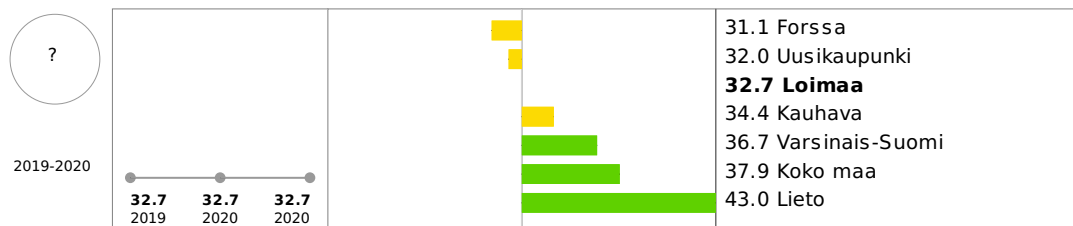
Huoltosuhte, demografinen

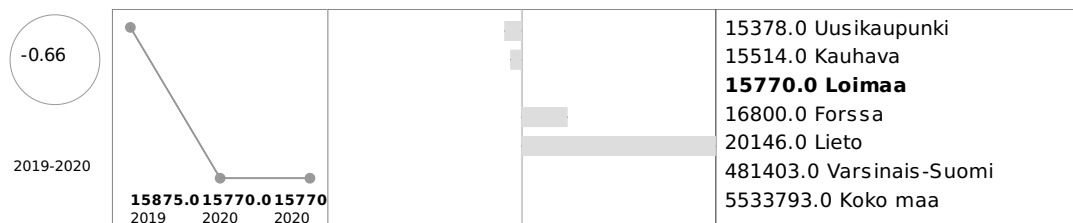
Väestöennuste 2030

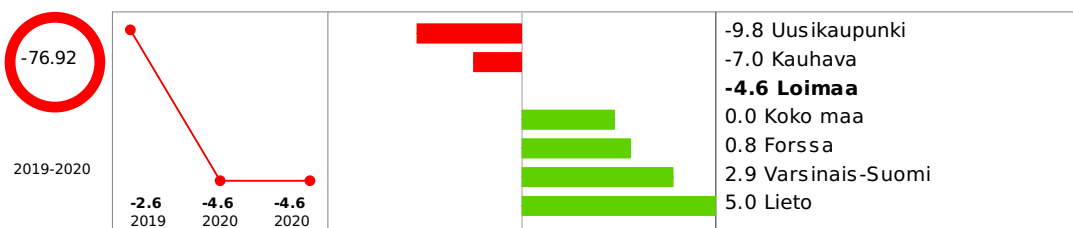
Lapsiperheet, % perheistä

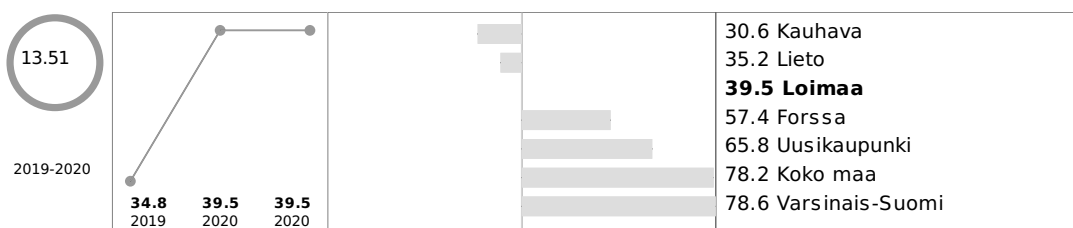
Väestö 31.12.

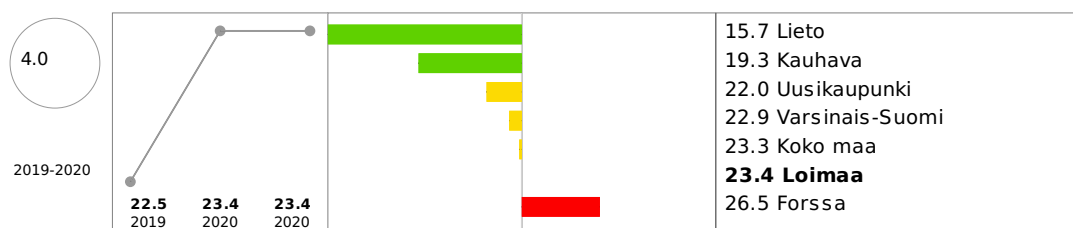
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

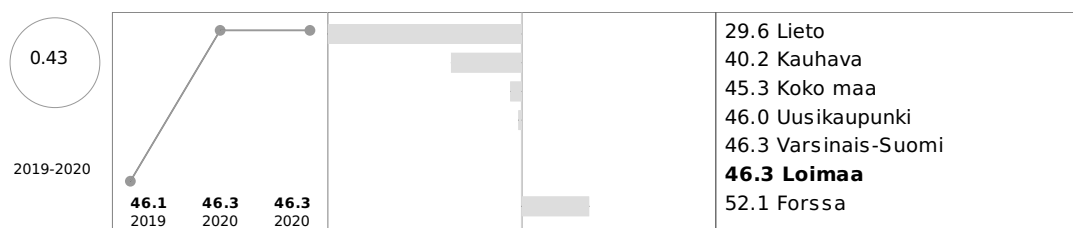
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

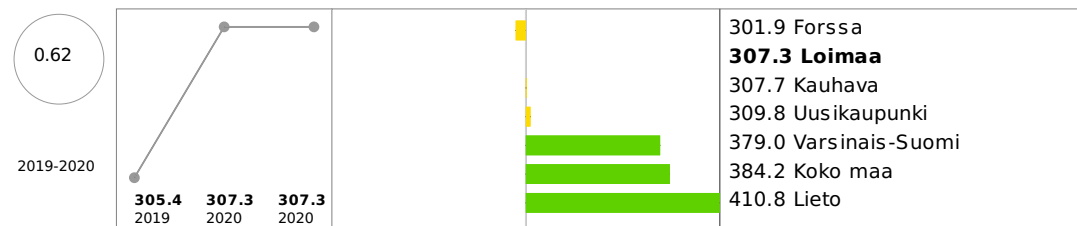
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

Koulutustasomittain

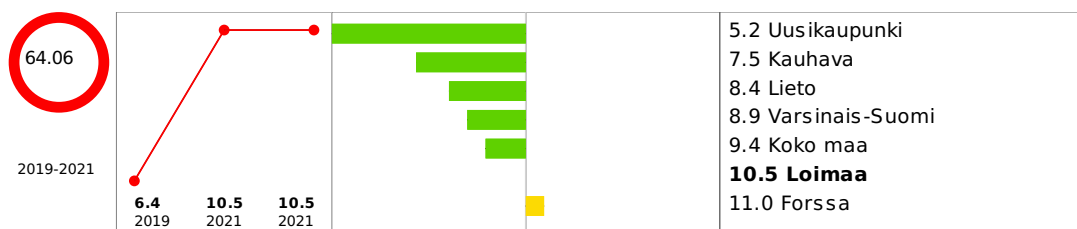
TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

- Lainakanta on huonontunut- suhteessa silti hyvä.
- Vuosikate on parantunut ja jo Varsinais-Suomen keskiarvossa.
- Valtionosuudet kasvaneet taas viime vuosina.
- Velka lisääntynyt - suhteessa silti hyvä tilanne.
- Valtionosuuksien suhde kokonaistuloista kasvanut.
- Verotulot nousseet - suhteessa edelleen alhaiset.
- Vuosikate edelleen parantunut.
- Työttömyys pompannut koronan takia.
- Koulutustaso edelleen parantunut - suhteessa silti heikko.
- Yksin asuminen lisääntynyt edelleen - suhteessa Loimaalla yleistä.
- Yksinhuoltajaperheet yleistyneet - suhteessa tilanne kuitenkin ok.
- Muuta kieltä puhuvat yleistyneet - suhteessa silti vielä vähän.
- Loimaalta poismuutto vähentynyt, mutta edelleen nettomuutto negatiivinen. Suhteellisesti tilanne ok.
- Väestö vähenee edelleen n. 150 ihmistä vuodessa.
- Lapsiperhemäärä stabiili - suhteellisesti heikkoko.
- Huoltosuhte heikkenee - suhteellisesti tilanne heikko.

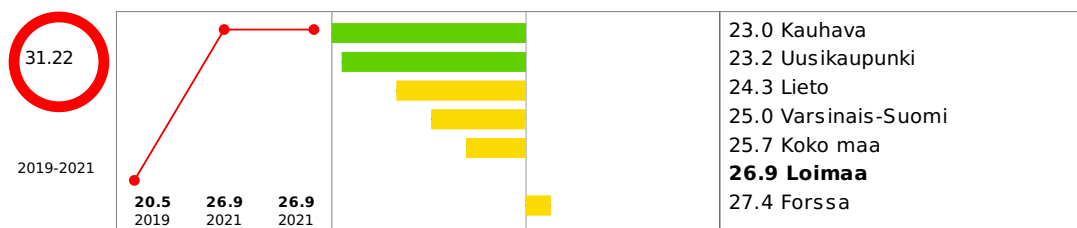
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

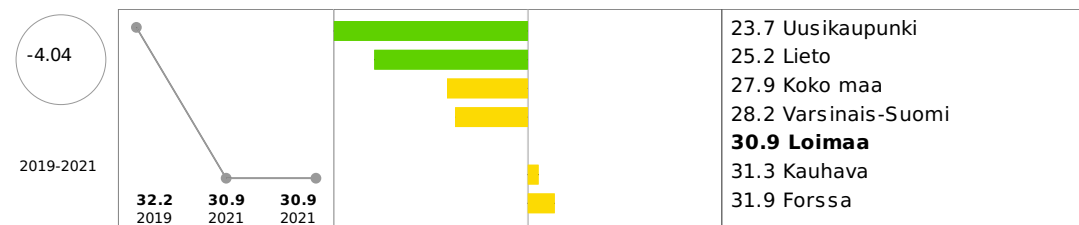
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

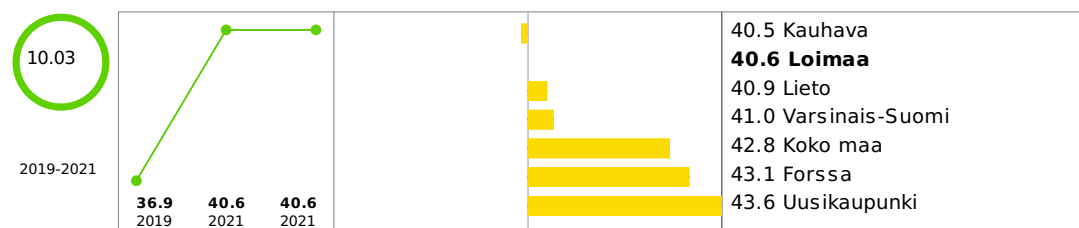
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

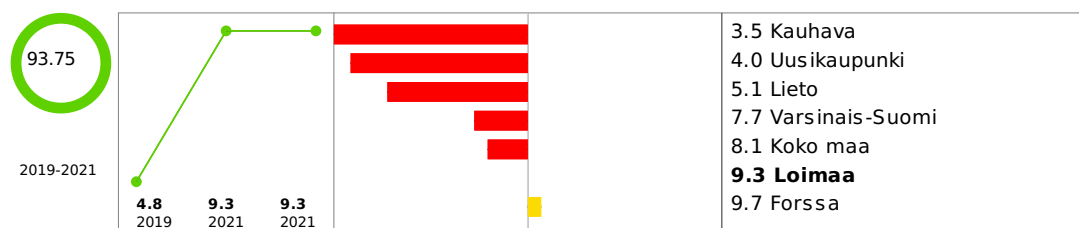
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

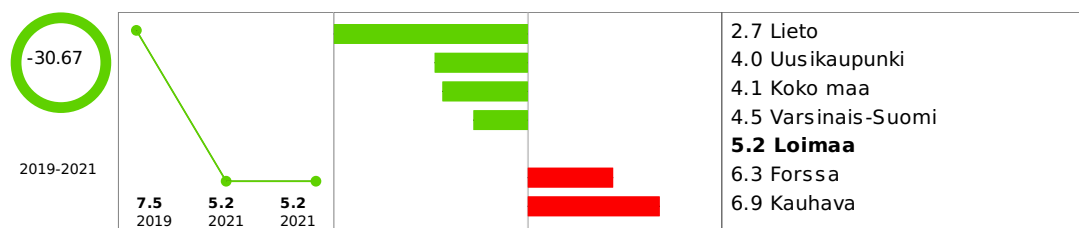
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

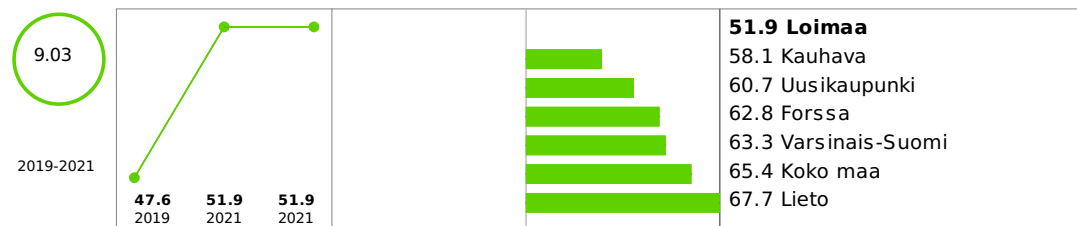
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

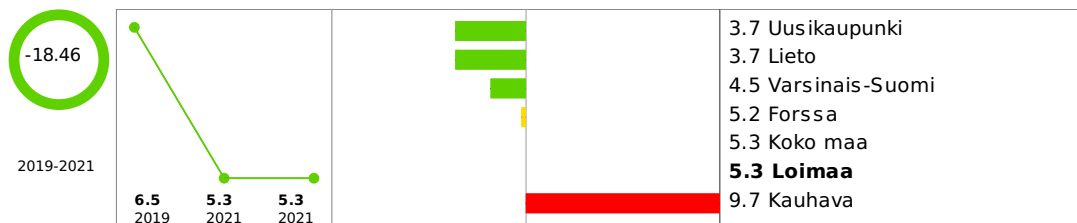
Käyttää alkoholia viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

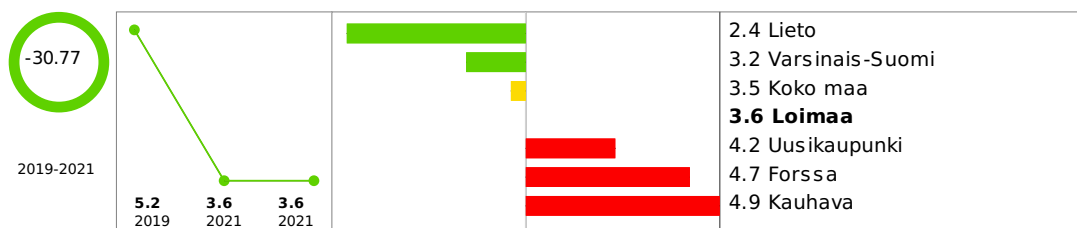
Raittius, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

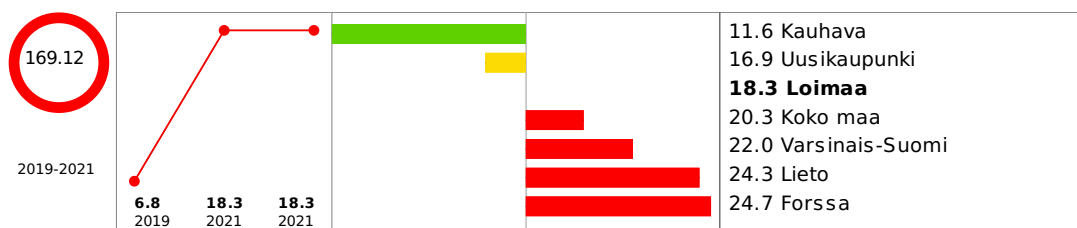
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

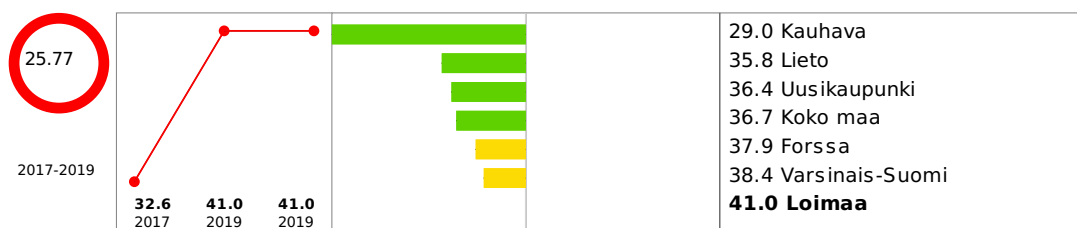
Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

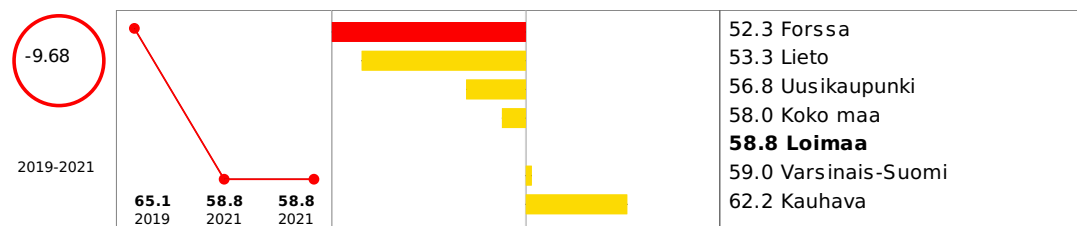
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulustressi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Pitää koulunkäynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista

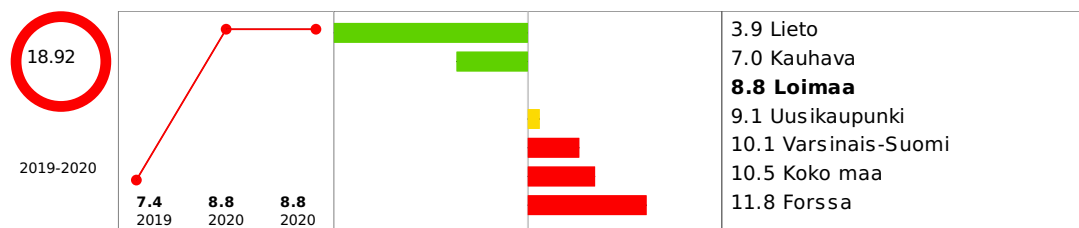

Pitää koulunkäynnistä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

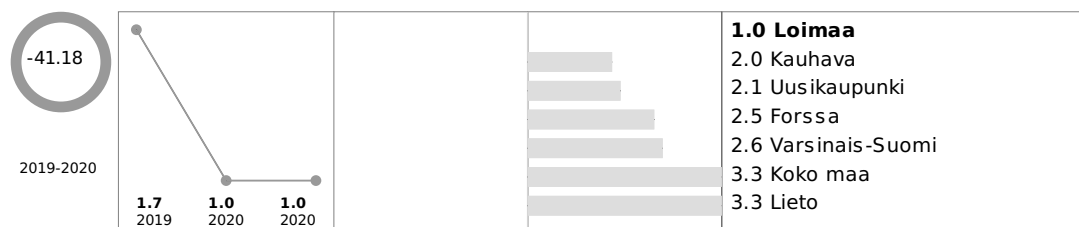

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

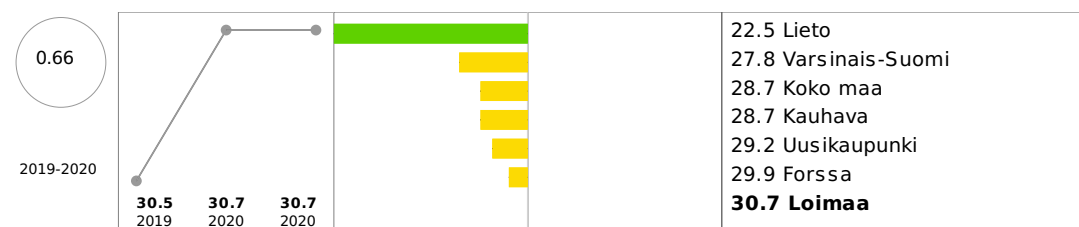

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinhuoltajakotitaloudet, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

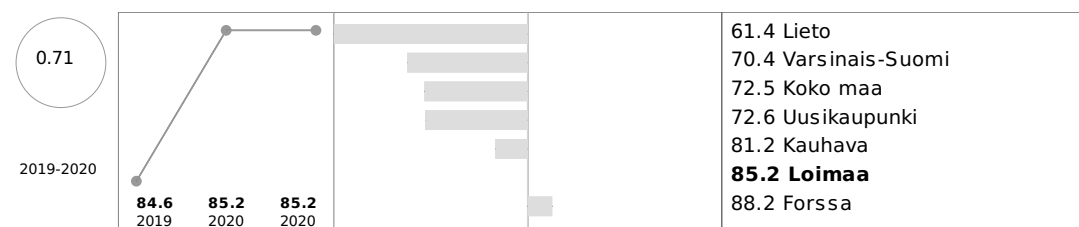
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Kunnan palvelut

Päivähoito

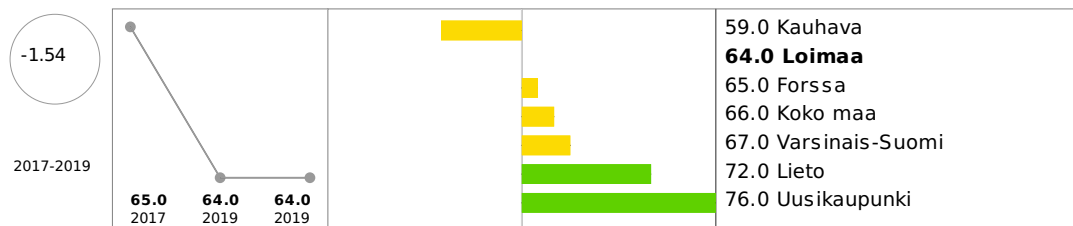
Lasten päivähoitossa olleet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä

Koulu

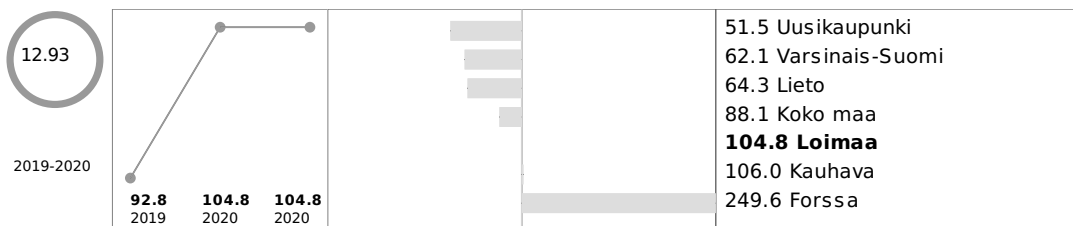

Terveydenedistämisasiivisyys (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä

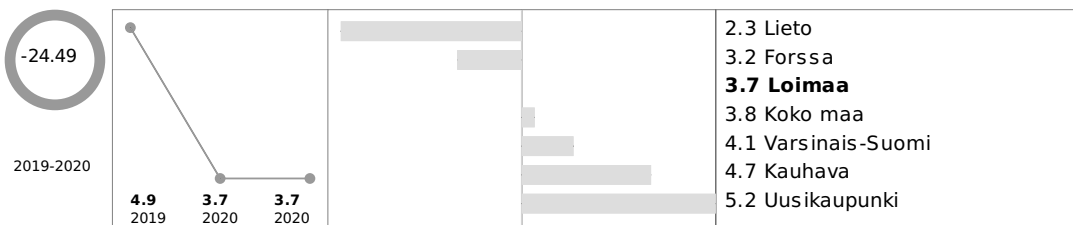

Sosiaali- ja terveydenhuolto

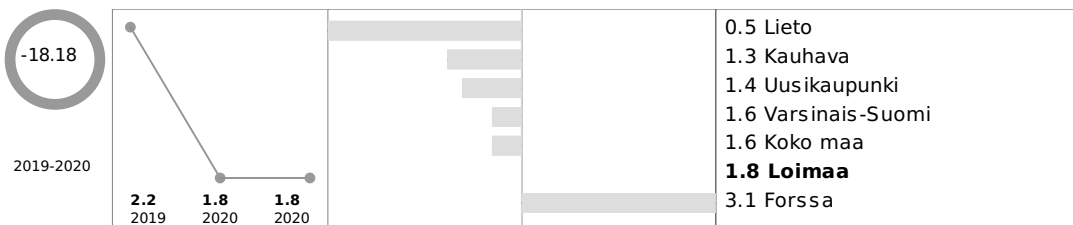
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 0 - 16-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Talous

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

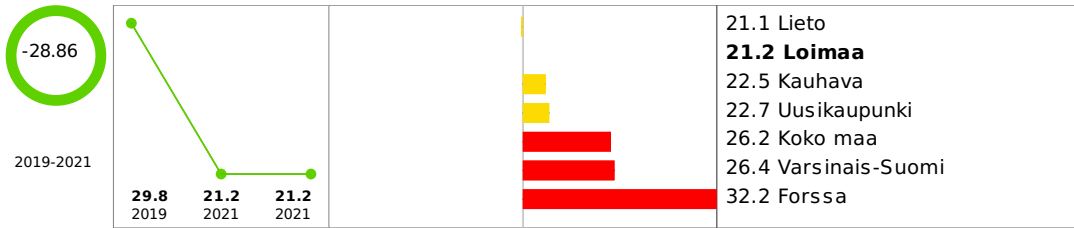
- Yläasteikäiset saaneet viime aikoina paremmin kavereita.
- Yläasteilaisten terveydentilan kokemus maan keskitasoa. Joka viiden kokee terveydentilansa huonoksi.
- Yläasteikäiset harrastavat suhteessa vähän liikuntaa vapaa-ajalla.
- Ala-asteikäistenkin liikkuminen vähentynyt.
- Yläasteikäiset juovat alkoholia jonkin verran maan keskiarvoa enemmän.
- Huumeita yläasteikäisistä on kokeillut maan keskiarvon verran.
- Yläasteikäiset tupakoivat suhteellisesti aika paljon.
- Ala-asteikäiset eivät kokeile keskiarvoa enemmän tupakkatuotteita.
- Koulu-uupumus on koko maassa haaste, mutta ei erityisen paljon Loimaalla.
- Koulu-stressi jo ala-asteella on koko maassa haaste, mutta ei erityisen paljon Loimaalla.
- Yläasteikäiset pitävät suhteellisesti vähemmän koulunkäynnistä.
- Ala-asteikäiset taas pitävät suhteellisesti enemmän koulunkäynnistä.

- Toimeentulotukea saaneita perheitä suhteellisen vähän.
- Ahtaasti asuvia lapsiperheitä on Loimaalla suhteellisen paljon (joka kolmas).
- Päivähoito on yleistynyt hurjasti ja on maan kärkeä.
- Lastensuojelun avohuollossa ollaan Loimaalla suhteellisen paljon.
- Psykiatrisen laitoshoidon lisääntyminen erittäin huomattavasti (tilastointimuutos?)
- Huostaanotot ovat lisääntyneet, eivätkä ole enää maan keskitasoa.

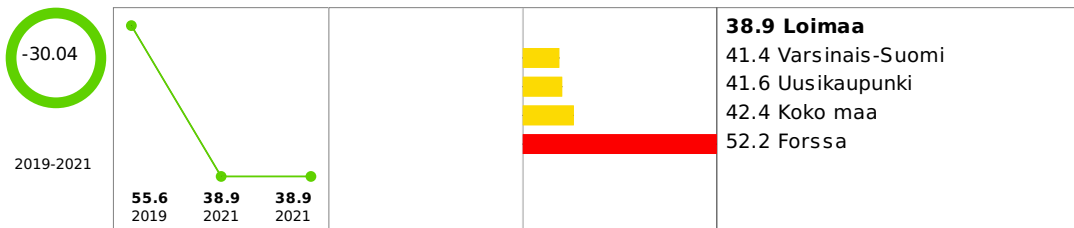
NUORET JA NUORET AIKUISET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

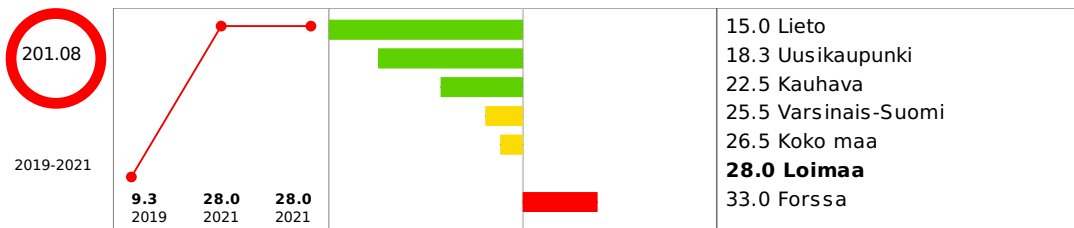
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

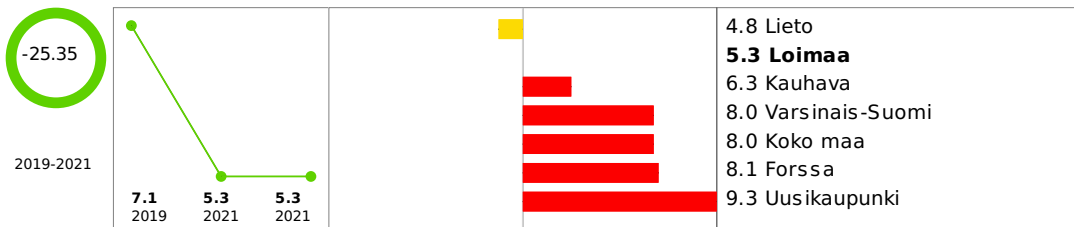
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

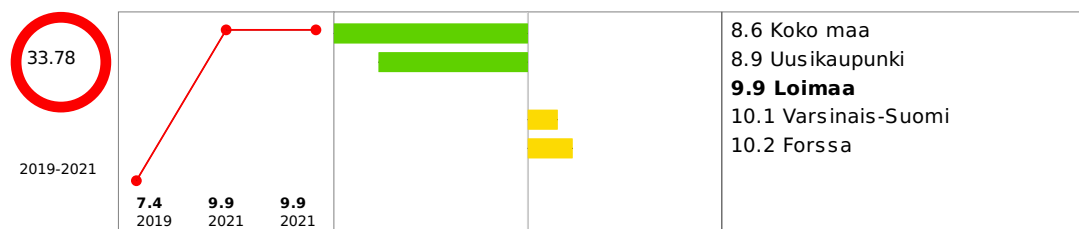
Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

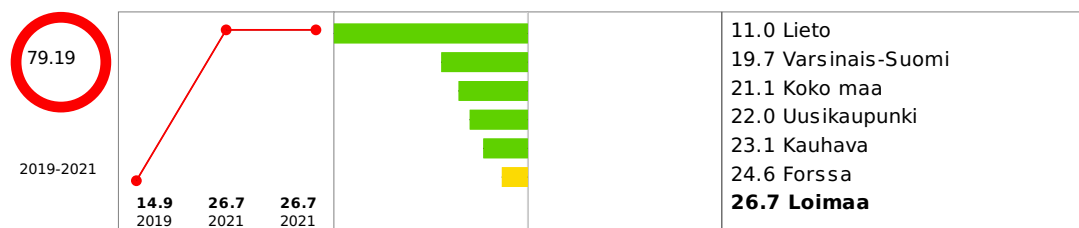
Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

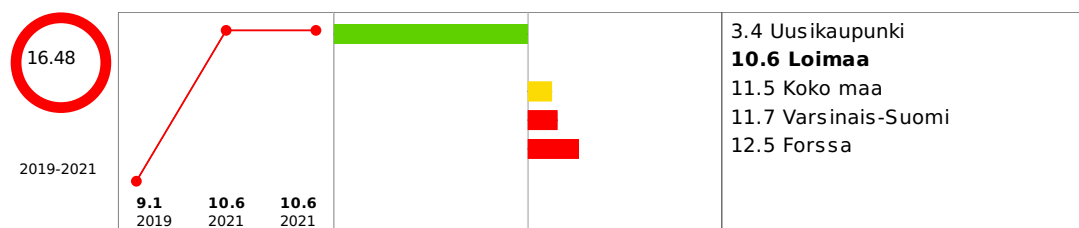
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

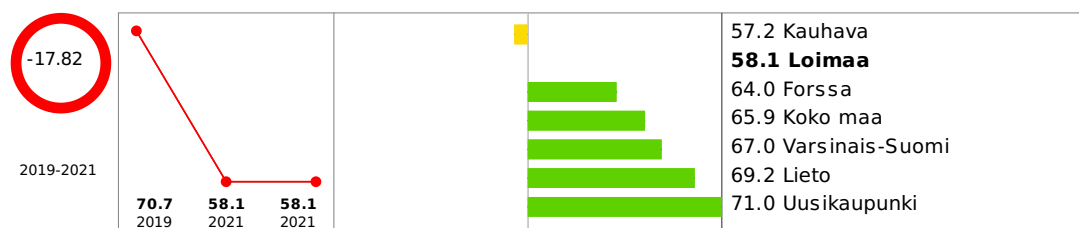
Koulu-uupumus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

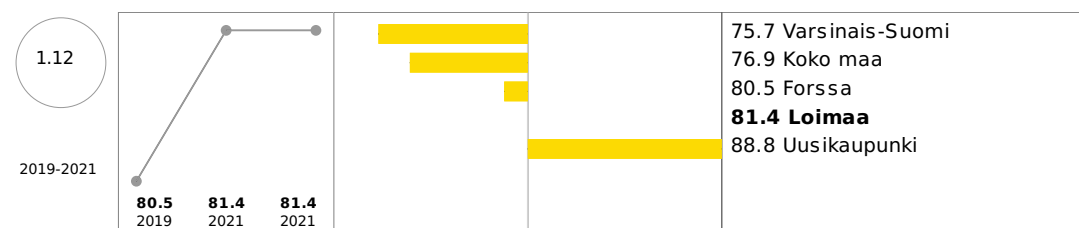
Koulu-uupumus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

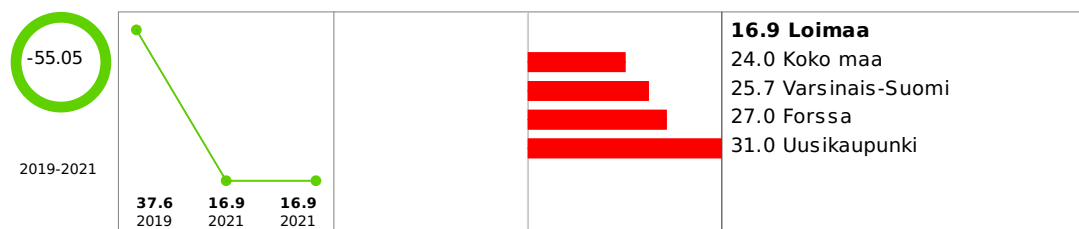
Pitää opiskelusta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

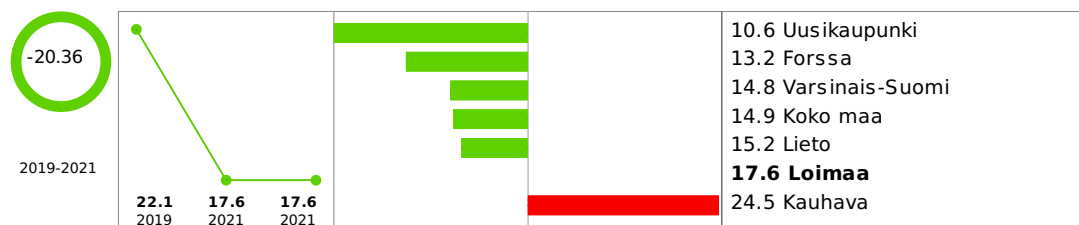
Pitää opiskelusta, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

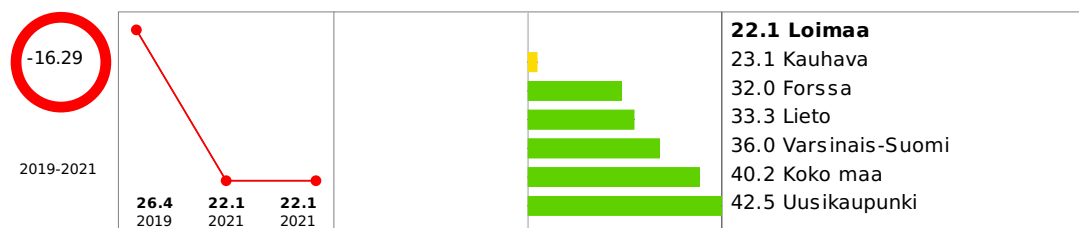
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

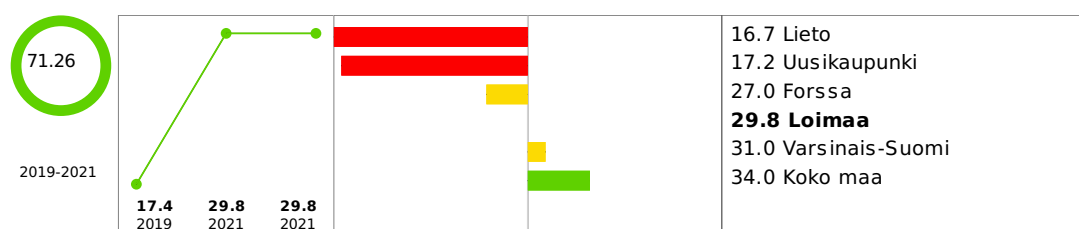
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

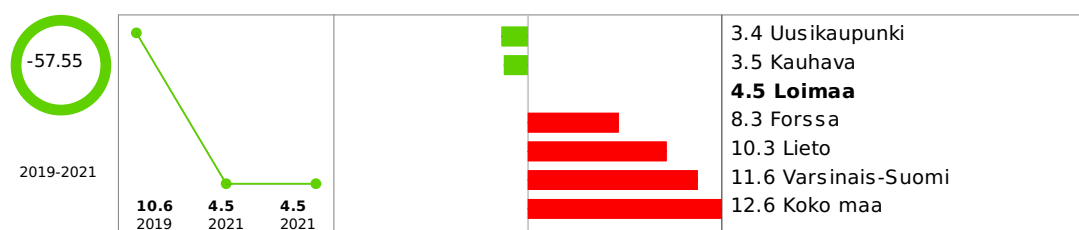
Raittius, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

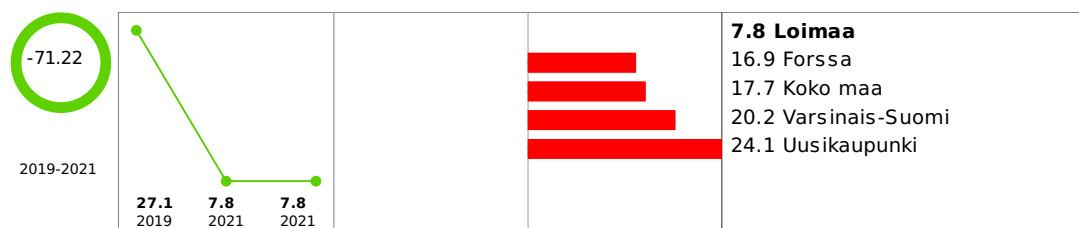
Raittius, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

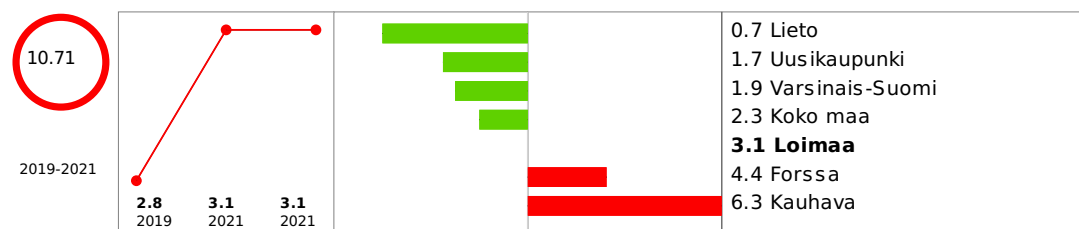
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

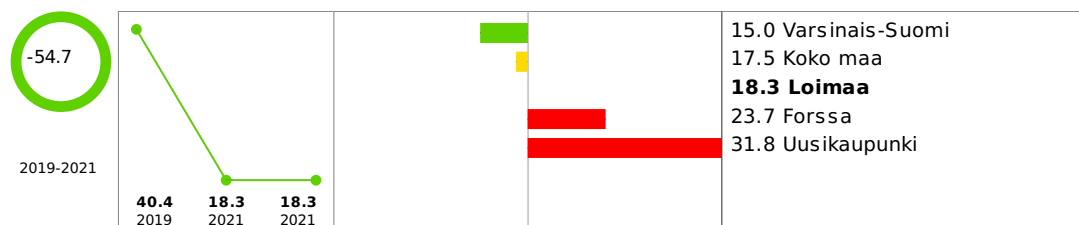
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

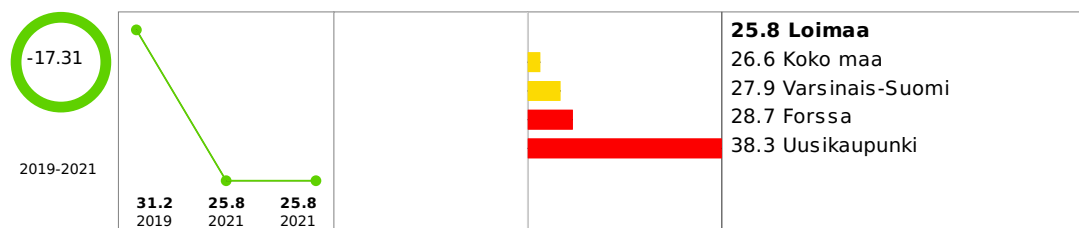
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

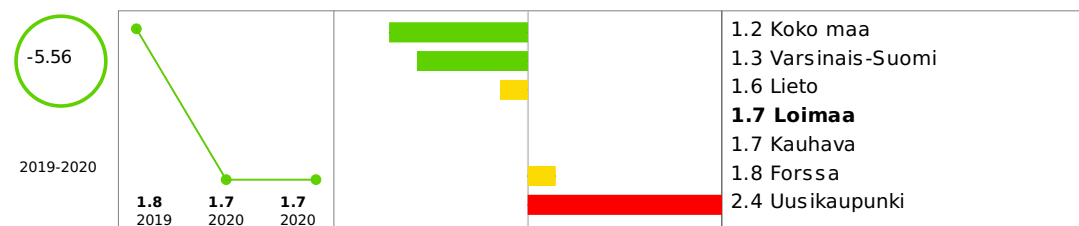
Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

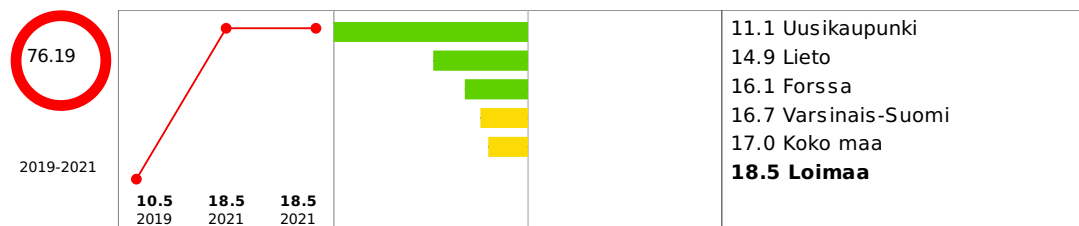
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

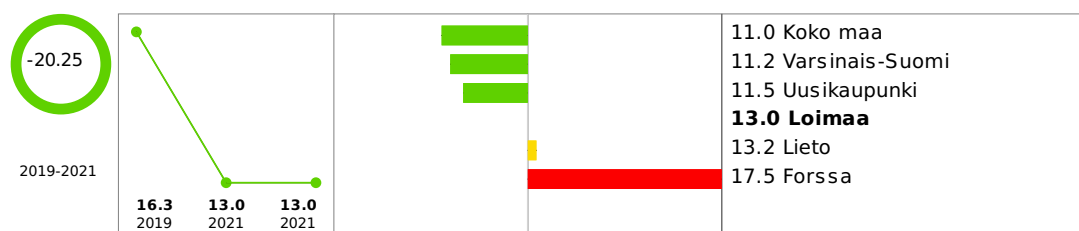
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

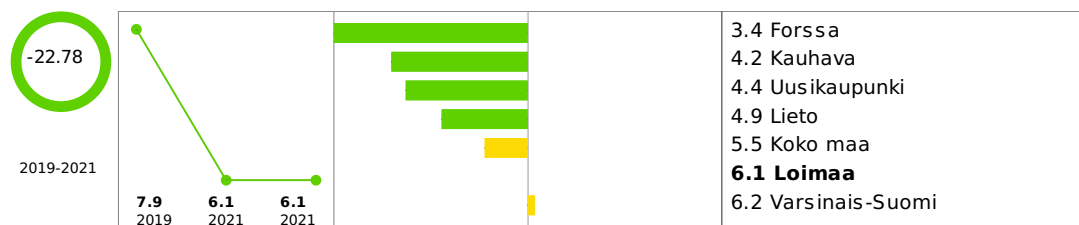
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Käyttää alkoholia viikoittain, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

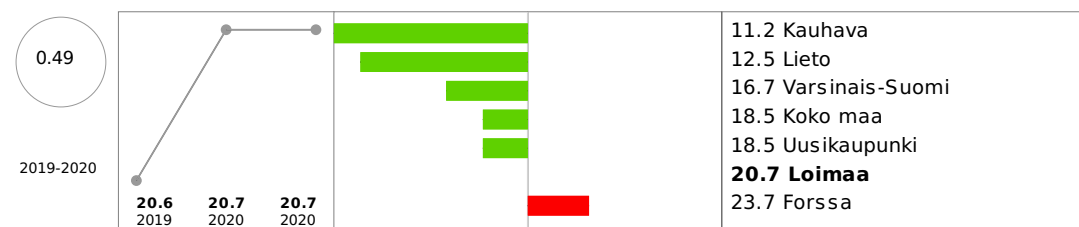

Käyttää alkoholia viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

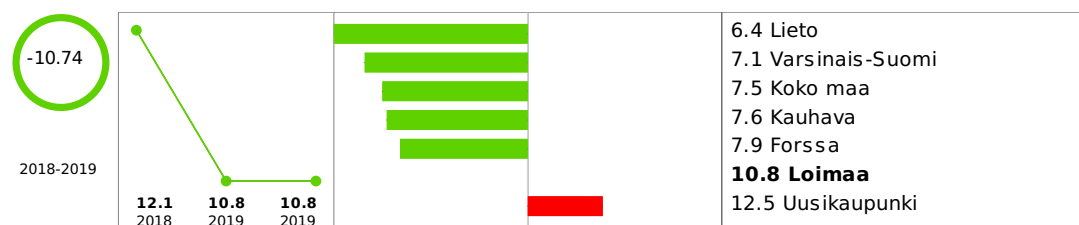

Opiskelu, työ ja toimeentulo

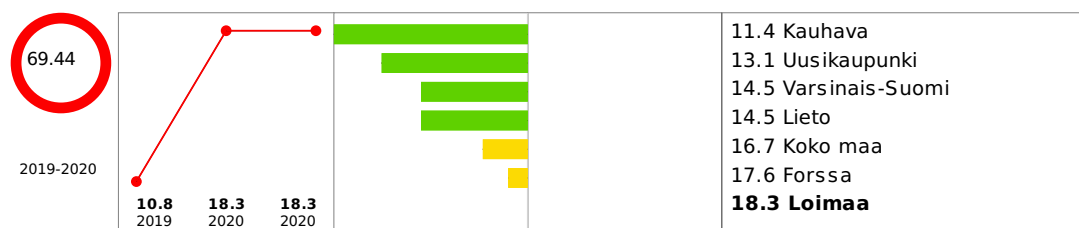
Toimeentulotukea saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

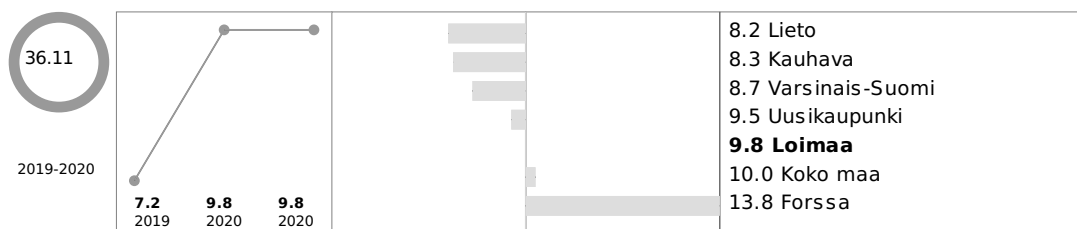

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

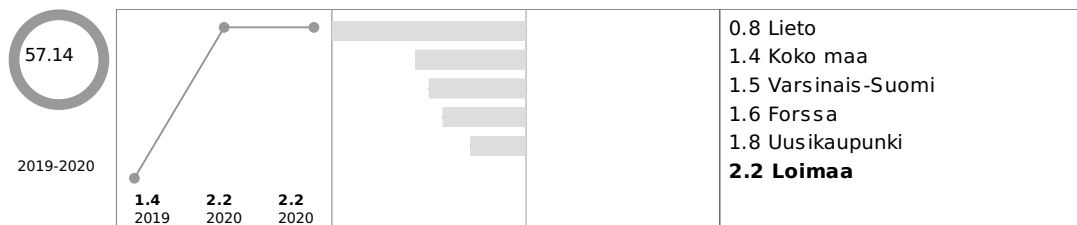
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

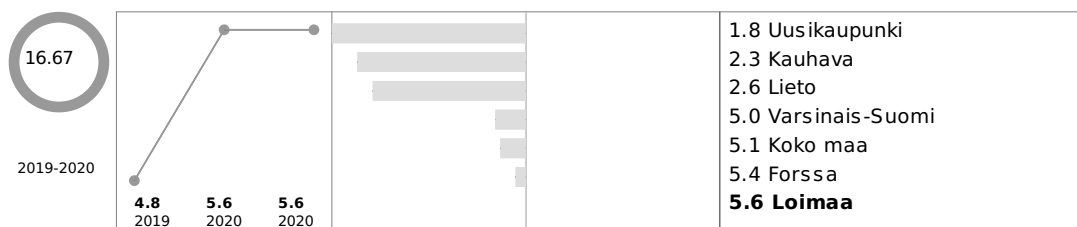
Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 18 - 24-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

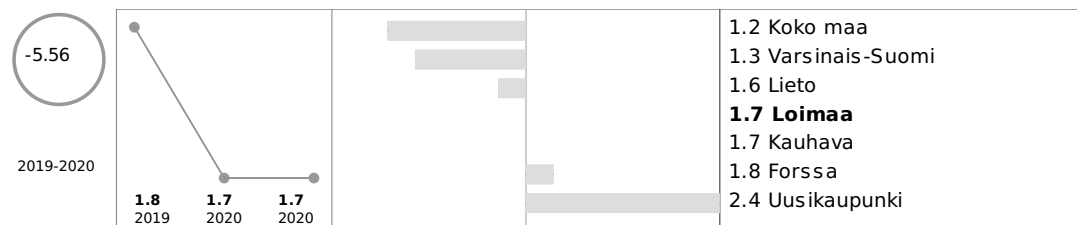
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 20-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

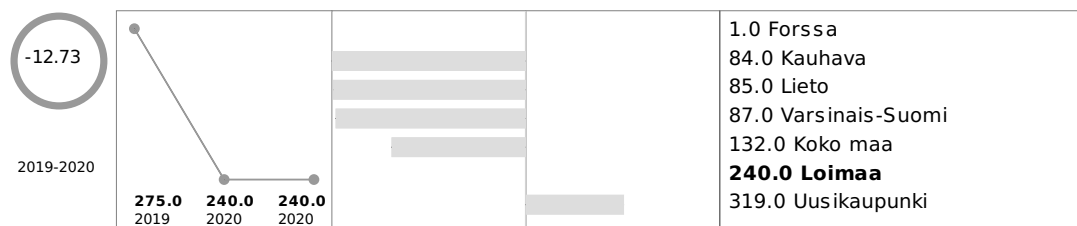
Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 18 - 20-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

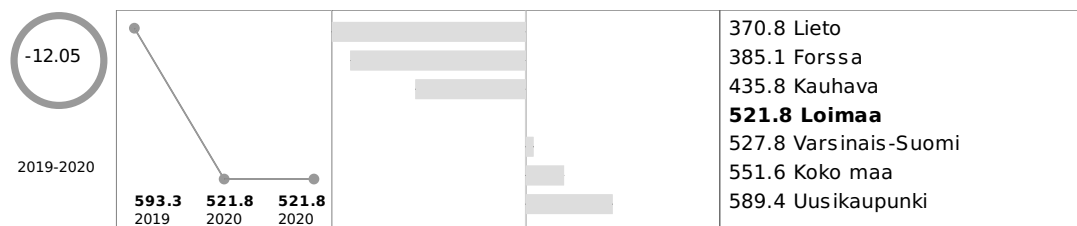
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Perusterveydenhuollon mielenterveyskäynnit yhteensä / 1 000 asukasta

Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä

Muut palvelut

Talous

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

- Loimaalaiset varhaisaikuiset harrastavat hikiliikuntaa keskimääräistä vähemmän - varsinkin ammattikoululaisten tilanne heikko.
- Lukiolaiset kokevat terveytensä suhteellisen hyväksi - ammattikoululaiset voivat kuitenkin hieman huonommin, kuten koko maassa.
- Nuorilla on läheisiä ystäviä maan keskiarvon verran - silti lähes joka kymmenes on yksinäinen.
- Koulu-uupumus on kasvanut.
- Lukiolaisista 2/3 ja ammattillisen opiskelijoista 4/5 pitää opiskelusta.
- Alkoholin käyttö vähentynyt lähelle maan keskiarvoa.
- Ammatillisten opiskelijoiden huumekokeilut kasvaneet huomattavasti, lukiolaisten ei.
- Tupakoinnissa hurjat erot vain kasvaneet lukio- ja ammattiopiskelijoiden välillä. Lukio 3%, amis 40%.
- Myös ylipainossa samat erot. Ylipaino on kuitenkin vähentynyt niin lukiossa kuin ammattiopinnoissa.
- Mielensterveyshäiriöiden kasvu tasaantunut. Viime aikoina koronatilanne tosin voinut vaikuttaa suuresti toiseen suuntaan.
- Nuorisotyöttömyys ongelma myös Loimaalla. Tilanne parantunut toki aivan viime aikoina, mutta korona taas lisännyt työttömyyttä.
- Koulutuksen ulkopuolelle jää edelleen keskiarvoa enemmän nuoria, mutta tilanne parantunut 2017 alkaen.

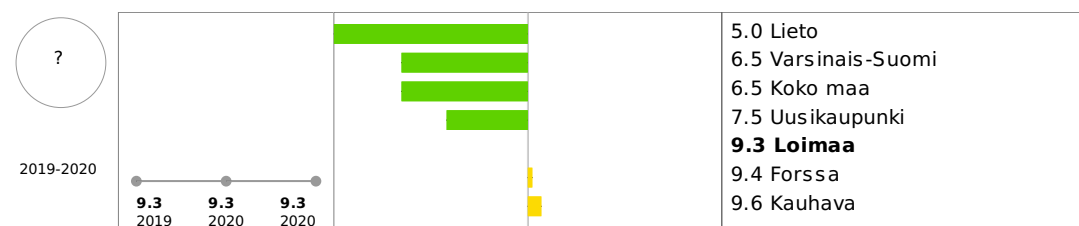
TYÖIKÄISET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

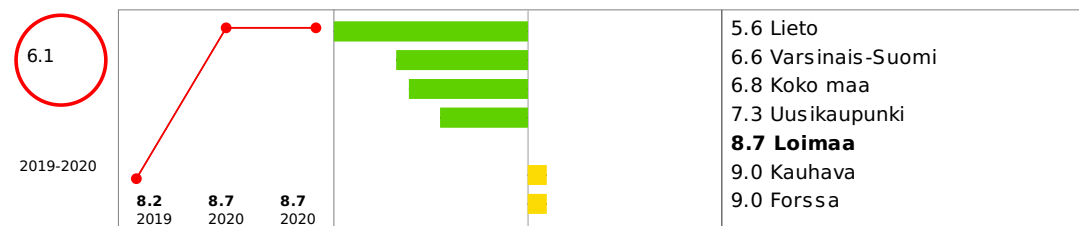
Mielensterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

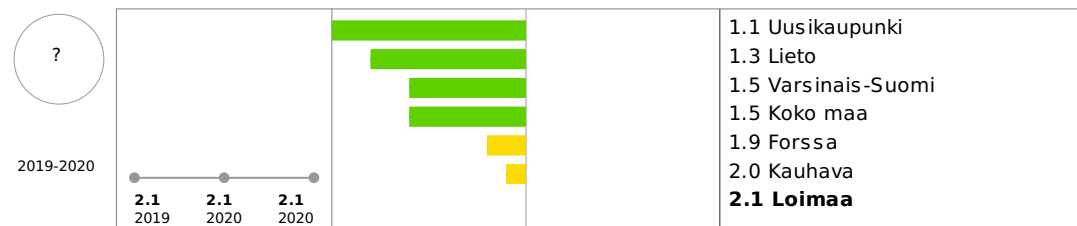

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 40 - 64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

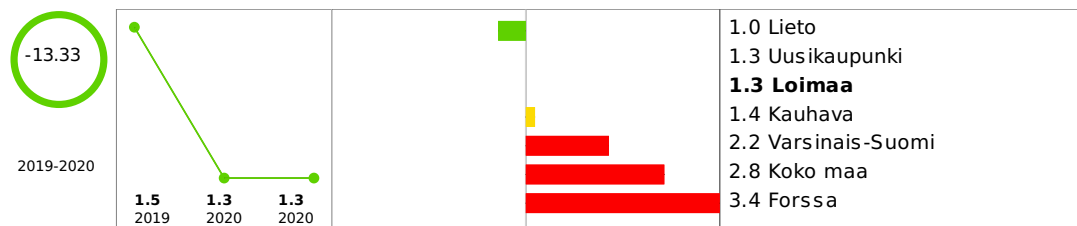

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 25 - 39-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

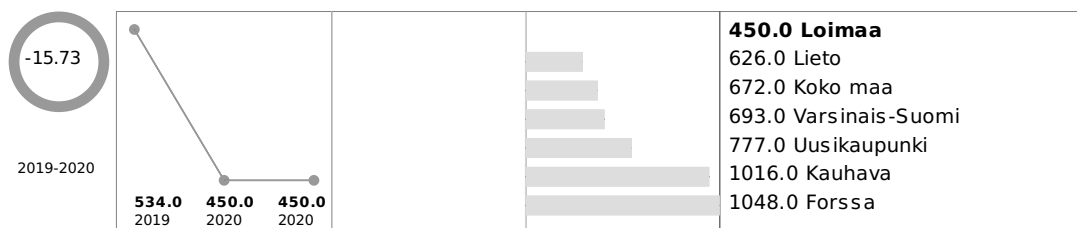
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

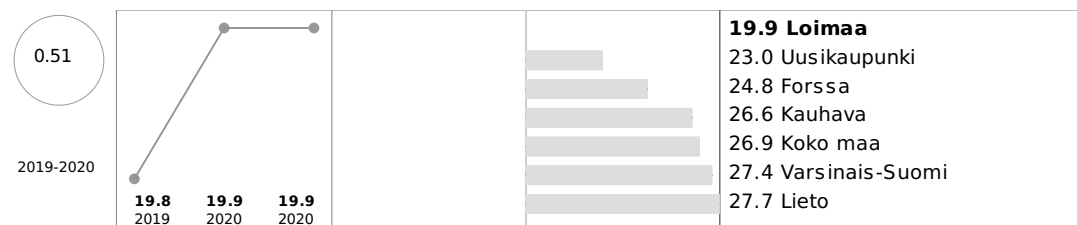
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

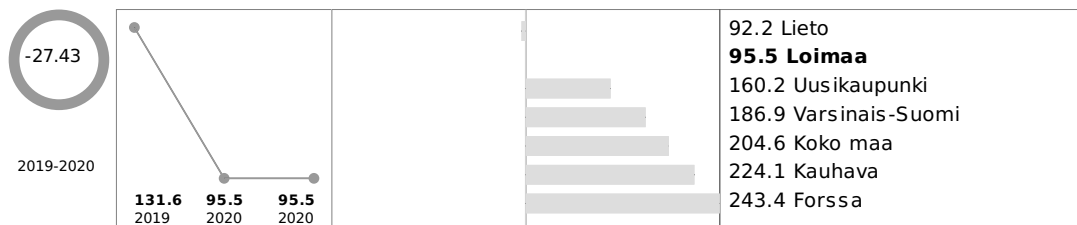
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 17 - 74-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

Talous

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

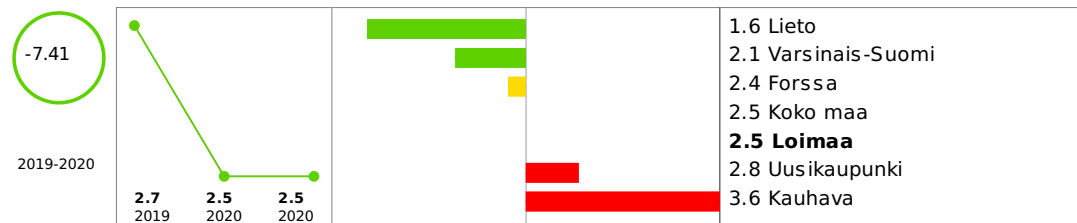
- Mielenterveysperusteisesti saadut eläkkeet on kasvussa - silti alle maan keskiarvon.
- Työkyvyttömyyseläkettä yleisesti saadaan suhteellisesti paljon, mutta luku ei ole kasvanut.

- Diabetesta hieman maan keskiarvoa enemmän.
- Pitkäaikaisesti toimeentulotukea käytetään vähän.
- Lääkäreitä yleisesti käytetään suhteellisen vähän.

IKÄIHMISET *Hyvinvointi*

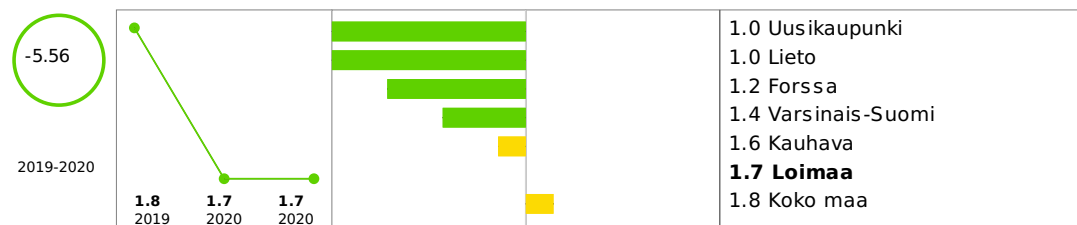
Elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

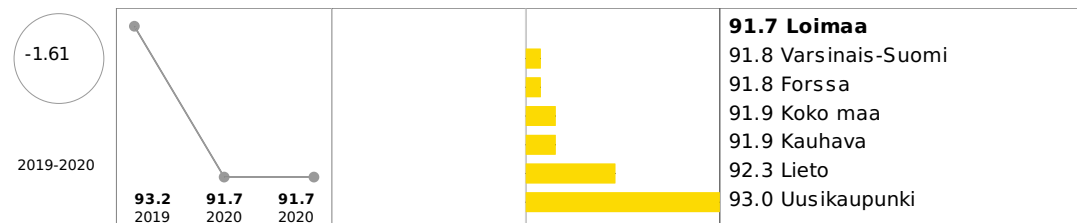
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

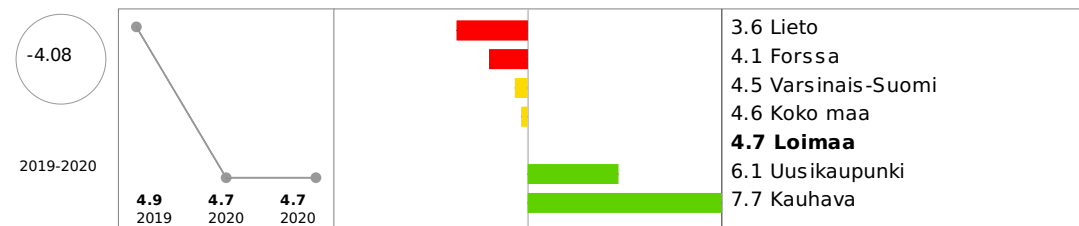
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

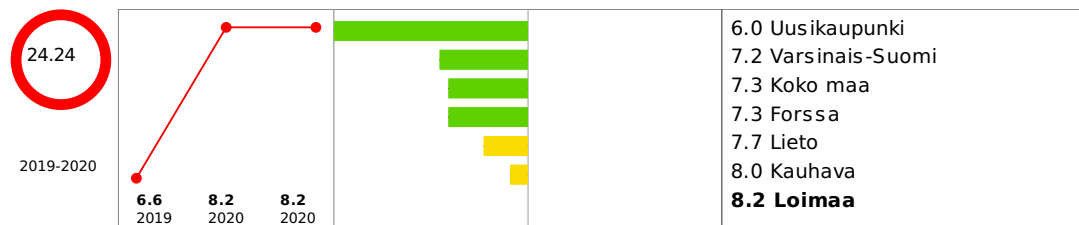
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Säännöllisen kotihoiton piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Muut palvelut

Talous

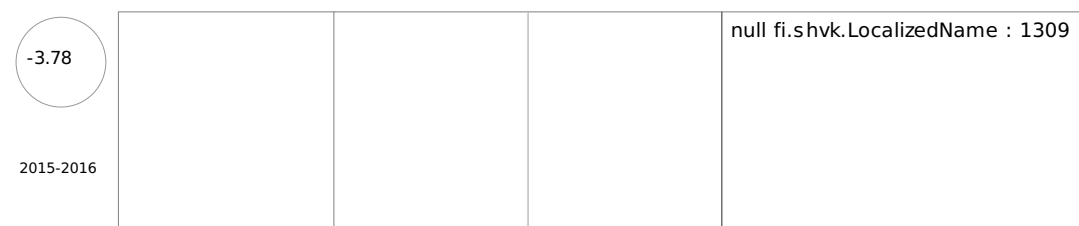
IKÄIHMISET - Yhteenveto

- Ikäihmisten pitkäaikainen laitoshoido lopetettu.
- Kotihoito määrä on suhteellisesti merkittävää - joka viides vanhus saa.
- Palveluasuminen ei ole lisääntynyt ja maan keskiarvossa.
- Omaishoidon tuki maan keskiarvossa.

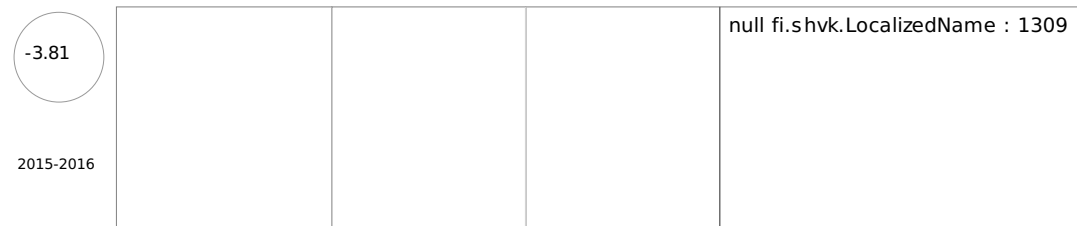
KAIKKI IKÄRYHMÄT *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

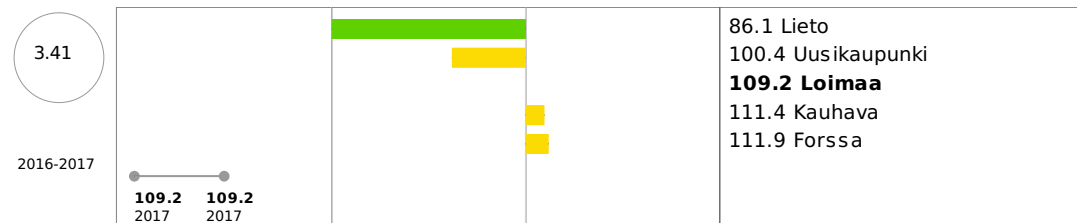
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioitu

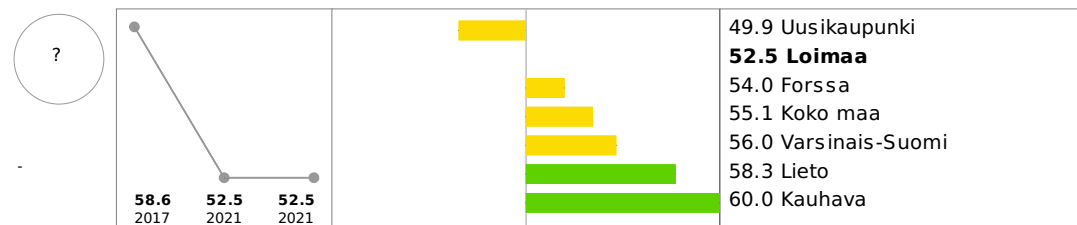
Mielenterveysindeksi, ikävakioitu

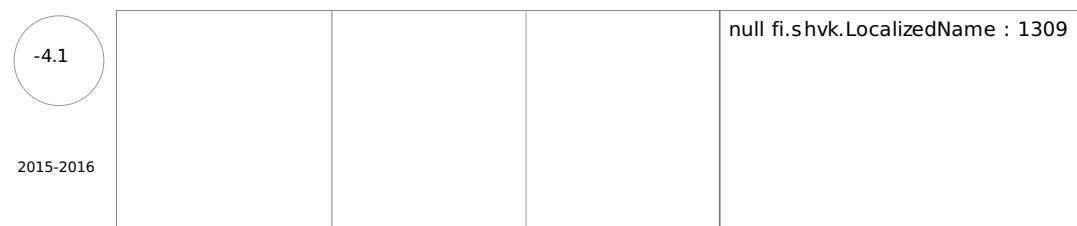
Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

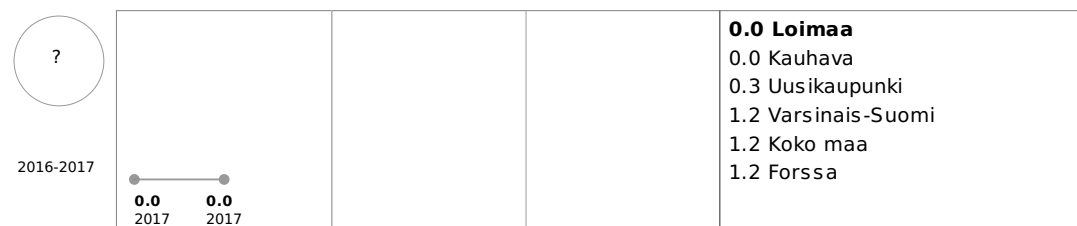
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu

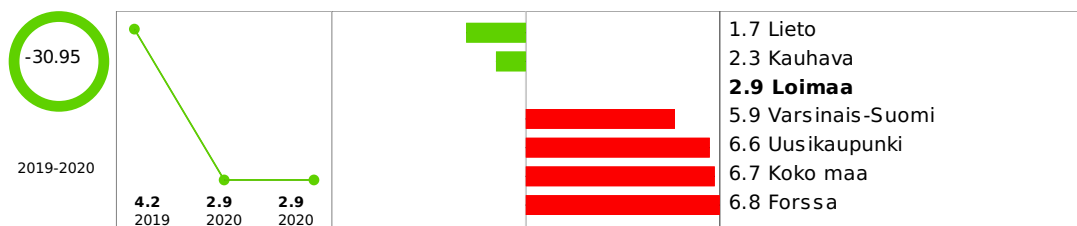
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

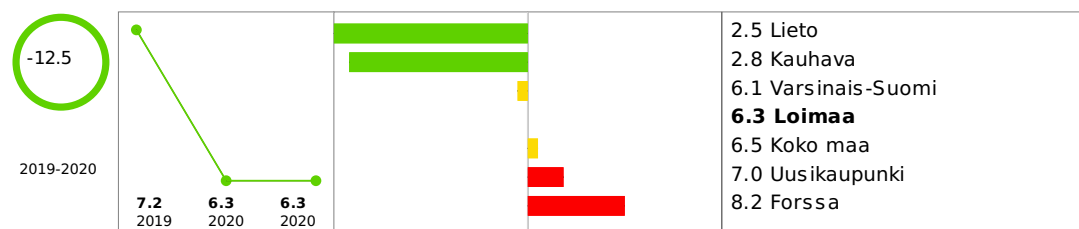
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

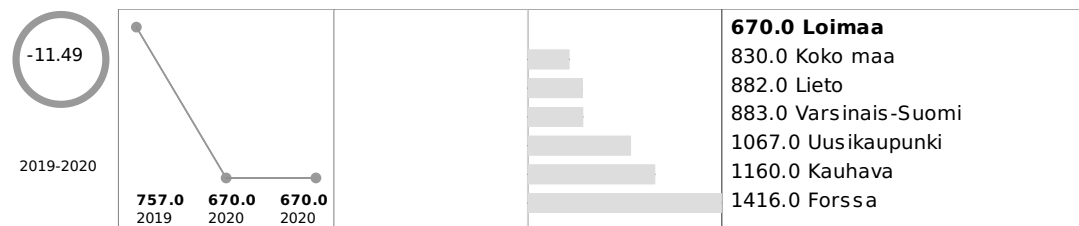
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

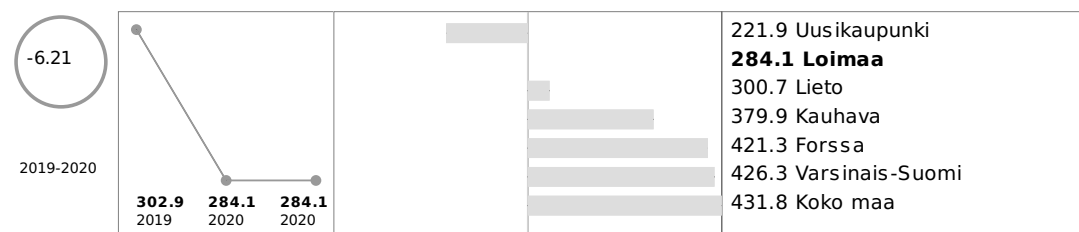
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Psykiatrian erikoisalojen avohoitokäynnit / 1 000 asukasta

Vapaa-aika

Muut palvelut

Talous

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

- Yleinen sairastavuus maan keskiarvoa yleisempää.
- Äänestäminen keskiarvoa.
- Asunnottomia Loimaalla ei ole.

2 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 21.1.2019 Loimaan linja strategian vuosille 2019-2022. Loimaan linjan strategiset linjaukset ovat:

1. PAINOPISTE: Loimaa on VETOVOIMAA
PAINOPISTEEN VISIO: Loimaalla elämä on sujuvaa. Loimaa tunnetaan yhteisöllisyydestä, yrityksistä, yhdessä tekemisestä ja palveluista.
2. PAINOPISTE: Loimaa on PITOVOIMAA
PAINOPISTEEN VISIO: Pitovoimamme rakentuu rohkeasta tulevaisuuteen katsovasta ja osallistavasta ilmapiiristä. Pidämme omistamme huolta. Olemme hyvä työnantaja ja tyytyväisyys näkyy myös hyvänä palveluna.

3. PAINOPISTE: Loimaa on HYVINVOIVAA

PAINOPISTEEN VISIO: Loimaalla voidaan hyvin. Tarjoamme sujuvat ja asukkaiden hyvinvointia tukevat palvelut ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Loimaalaiset pitävät huolta hyvinvoinnistaan.

3 Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

Loimaan kaupungin palvelualoilla valmistellaan, toimeenpannaan ja kehitetään useita toimenpiteitä hyvinvoinnin edistämiseksi kaupungissa. Seuraavassa muutamia esimerkkejä:

Hyvinvointivaliokunta:

- * Ankkuri-toiminta käynnistettiin Loimaan poliisiasemalla syksyllä 2017
- * Venla-toimintaa pilotoitiin 2017 ja toimintaa jatketaan (neuvolan ja perhetyön yhteistyö varhaisessa ennalta ehkäisevässä toiminnassa)
- * Loimaa on mukana maakunnallisessa lapsi- ja perhepalveluiden kehittämishankkeessa (LAPE), jossa kehitetään esim. perhekeskustoimintaa
- * Loimaa on mukana maakunnallisessa ikäihmisten kotihoitoa ja kaikenikäisten omaishoitoa kehittävässä KomPassi-hankkeessa

Sivistysvaliokunta:

- * Valtionavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin (haku vuosittain)
- * Valtionavustuksen hakeminen koulun kerhotoiminnan kehittämiseen (haku vuosittain)
- * Valtionavustus lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan (haku vuosittain)
- * Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön (haku vuosittain)
- * Loimaan kaupunki on mukana Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi -kärkihankkeessa.
- * Valtionavustus Liikkuva koulu -toimintaan

Elinympäristövaliokunta:

- * Loimaan kaupunki kuuluu Hinku-foorumiin, ja pyrkii sen ohjaamana vähentämään ilmastopäästöjään ja parantamaan energiatehokkuutta
- * Kaupunki on mukana Loimijoki-ryhmässä, jonka tavoitteita on mm. joen virkistyskäytön kehittäminen
- * Meneillään on useita liikuntapaikkarakentamishankkeita, esimerkiksi tekonurmikentän rakentaminen ja urheilukentän peruskorjaaminen

Satakunnan ja Varsinais-Suomen nuorten elinlokatsaus 2021

- Erityisesti nuorten tarvitsemissa mielenterveyteen ja päihdehuoltoon liittyvissä palveluissa on monissa kunnissa parannettavaa.
- Mielenterveyspalveluissa jonot hoitoon pääsyssä ovat liian pitkiä ja erityisesti nopeista ja helposti löydettävistä matalan kynnyksen palveluista on puute.
- 16-18-vuotiaat nuoret, jotka eivät ole minkään oppilaitoksen kirjoilla, ovat vaarassa jäädä näiden matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen ulkopuolelle.
- Alkoholien osalta kulttuuri on muuttunut jo pitkään - viikoittain alkoholia käyttävien ja kuukausittain tosi humalaan juovien osuus on laskenut selvästi.

- Nuorten päihteidenkäytön vähenemisen yhteydessä on tunnistettu myös käyttöön liittyvää polarisaatiota.
- Nuorten osalta päihdepalvelut ovat olleet pitkään luonteeltaan ennaltaehkäiseviä ja valistaviakin ja vasta aikuisille on tuotettu korjaavia palveluja.
- Kuitenkin nyt jo lapsille ja nuorille joudutaan tuottamaan myös korjaavaa päihdehuoltoa ja se asettaa palvelut ja palvelujärjestelmän uudenlaisen tilanteen eteen.
- Palveluja joudutaan suunnittelemaan eri tavalla alaikäisten kanssa ja niihin tulee väistämättä myös muita viranomaistahoja, kuten sosiaalitoimi ja sivistystoimi, mukaan sekä lasten ja nuorten perheet.
- Kokemukset korona-ajan etäopetuksesta jakautuivat hyvin tasaisesti - kolmasosa nuorista koki etäopetuksen kielteisesti, kolmasosa myönteisesti ja kolmasosa neutraalisti.
- Muutos näkyi mm. siinä, että arki muuttui rutiininomaisemmaksi ja oli paljon aiempaa paikallaan pysyvää.
- Arjen aikatauluttamisesta tuli rennompaa, työrauha oli kotona parempi ja verkon kautta opiskelun oppimista pidettiin tärkeänä.
- Negatiiviset kokemukset liittyivät siihen, että osa koki koulutehtävistä suoriutumisen työläämmäksi.
- Yksinäisyys lisääntyi.
- Julkisen liikenteen toimivuus vaikuttaa palvelujen saatavuuteen.
- Kaupunkien laidoilla ja harvemmin asutuissa maaseutumaisissa kunnissa julkisen liikenteen vähyyks tai kokonaan puuttuminen laittaa lapset ja nuoret eriarvoiseen asemaan.
- Monilla alueilla julkisen liikenteen palvelut eivät vastaa niitä tarpeita, joita nuorten elämä asettaa. Osalle tämä voi olla syynä siihen, että tarvittavia palveluja ei lähetä hakemaan, vaan yritetään selvittää arjessa itse. Pahimmillaan tämä johtaa siihen, että nuorille ei synny edes kuvaa siitä, millaisia palveluja heille voisi olla tarjolla.
- Palvelujen muokkaaminen verkkoon soveltuviksi, kohderyhmää vahvasti kuunnellen, lisää saavutettavuutta monesti kustannustehokkaammin kuin julkisen liikenteen verkoston suurimittainen kasvattaminen.
- Kaikkia nuorten palveluja ei tarvitse siirtää verkkoon, mutta monessa kohtaa se voisi olla kannatettava kehittämissuunta. Tämä edellyttää uudenlaista suhtautumista.
- Ilmastonmuutoksesta huolissaan olevien nuorten osuus on kasvanut kymmenessä vuodessa noin 40% yli 70%.
- Nuoret suomalaiset ovat muita ikäryhmiä valmiimpia muuttamaan kulutustottumuksiaan.
- Asenne ei kuitenkaan suoraan johda toimintaan. Kyse ei ole aina pelkästä halusta, vaan useiden nuorten kohdalla arjen realiteetit ja esimerkiksi taloudellinen tilanne vaikeuttavat oman arvomaailman mukaisen elämäntavan toteuttamista.
- Nuorisotyöttömyys laski muutamien vuosien ajan vuoteen 2019 asti 18-24 -vuotiaiden ikäluokassa.
- Vuonna 2020 suunta kuitenkin kääntyi ja vuoden 2020 lopussa nuorten työttömyys oli lisääntynyt dramaattisesti.
- Muutokset ovat sen verran suuria, että koronalla on varmasti ollut merkittävä vaikutus tässä.
- Monet nuoret työskentelevät palvelualoilla, joihin korona erityisesti osuu.
- Toisen asteen koulutuksen keskeytyminen on iso muutos nuoren arjessa ja merkittävä riski myös ulkopuolisuuteen ajautumiseen.
- Lukiokoulutuksen keskeyttäminen suhteessa aloittaneisiin on huomattavasti harvinaisempaa kuin ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen.
- Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen kunnittain oli noin 10 % luokkaa ja lukiokoulutuksen osalta muutaman prosentin luokkaa.

4 Hyvinvointisuunnitelman toteuman tarkemmat arviot

3.1. Liikenneyhteydet: Toimivat liikenneyhteydet

Käyttö 660509 -sopimus: Alastaro-Loimaa; Ypäjä-Loimaa. (3175 €/kk) Käyttö 669008 -sopimus: Loimaa-Jokioinen-Forssa; Forssa-Loimaa-Hirvikoski; Loimaa-Ypäjä-Jokioinen; Loimaa-Ypäjä-Forssa. (734 €/kk) Käyttö 680691 -sopimus: Loimaa-Pöytyä-Turku. (1443 €/kk)

Näissä vuoroissa on myös koululaisliikennettä. Käytännössä Ely maksaa 50 % ja kunnat 50 % kustannuksista. Tämän lisäksi kunnat saivat aiemmin subventioita joukkoliikenteen järjestelyihin, mutta nykyään rahoitusrakenne on muuttunut lipputulopohjaiseksi ja kehitys jatkuu edelleen samansuuntaisena.

Vuonna 2021 koronapandemialla on ollut joukkoliikenteeseen sellaisia merkittäviä vaikutuksia koko maassa, että matkustajamäärät ovat radikaalisti vähentyneet. Ely-keskukset ovat kuitenkin yhdessä kuntien kanssa halunneet turvata joukkoliikenteen ns. perustan eli liikennöitsijöitä on tuettu vähentyneistä matkustajamääristä huolimatta, jotta merkittäviä liikennöitsijävaihdoksia ei tulisi eikä varsinkaan konkurssseja, jolloin koronatilanteen helpottaessa esimerkiksi kuljetusjärjestelyihin uusien kilpailutusten ja kalustohankintojen myötä saattaisi tulla hyvinkin merkittäviä viiveitä.

Loimaan kaupunki ostaa myös kutsutaksiperiaatteella toimivia asiointiliikenteen reittejä. Kutsutaksi on kaikille avointa palveluliikennettä Loimaan sisällä. Ilmoittautuminen kyytiin tulee tehdä viimeistään edellisenä päivänä. Kyydistä peritään linja-autoliikenteen taksaan perustuva maksu. Ajettava reitti määräytyy kyytiin tulossa olevien mukaan. Asiointiaikaa on noin 2-2,5 tuntia. Linjat ajetaan tiistaisin ja perjantaisin, paitsi Alastarolla Virttaan ja Tammiaisten reitit perjantaisin. Kutsutaksiliikenteen reitit ovat hieman monipuolistuneet vuosien saatossa. Matkustajamäärät vaihtelevat 2-8 henkilön välillä/kyyti. Palveluliikenteestä tiedotetaan etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaille vuosittain erillisellä tiedotteella. Tiedottamista pyritään lisäämään myös muille kuntalaisille netin kautta, lehti-ilmoituksin ym. tavalla. Näkyvyyttä ko. asiaan on tuonut mm. Loimaan Lehden artikkeli joulukuussa 2021. Sote-uudistuksen toteutuminen vuoden 2023 alusta saattaa tuoda merkittäviäkin muutoksia asiointiliikenteeseen, mikäli hyvinvointialue alkaa organisoida asiointiliikennettä (sote) jotenkin kootusti. Loimaan asiointiliikenne (kutsutaksi) on tavoittanut sille asetetut tavoitteet vuonna 2021. Lisätietoja reiteistä löytyy osoitteesta: <https://www.loimaa.fi/kaupunki-ja-hallinto/tietoa-loimaasta/liikenneyhteydet/>

Liikenneyhteyksiin kuuluvat myös juna- ja muu linja-autoliikenne (pikavuorot yms), mutta hyvinvointikertomuksessa painoarvo lienee sisäisen joukko- ja asiointiliikenteen järjestelyissä. Tässä kuitenkin lyhyesti todettuna, että junaliikenteessä on arkisin 5 vuoroa/päivä Loimaa-Turku; Turku-Loimaa; Loimaa-Tampere; Tampere-Loimaa -yhteysväleillä. Muun linja-autoliikenteen osalta todettakoon, että Loimaan seudun seutulipun myynti päättyi 30.6.2021. Seutulippualueeseen kuuluivat Aura, Koski TL, Loimaa, Marttila, Oripää, Pöytyä, Tarvasjoki ja Ypäjä. Huittinen oli mukana ns. määränpäapaikkakuntana, vaikka ei ollut mukana seutulippualueessa. Matkustaminen vanhalla matkakortilla päättyi kaikkialla 31.7.2021. Matkahuollon uuden lipputuotteen (matkakortti) on voinut hankkia 1.7.2021 alkaen. Lipulla voi matkustaa Vuorisen Liikenteen ja Valtasen Liikenteen vuoroissa sillä yhteysväleillä, jolle lippu on ostettu. Seuraavilla lipputuotteilla voi matkustaa myös Rautaveden liikenteen vuoroissa: Loimaa-Pöytyä-Aura; Loimaa-Pöytyä-Aura-Turku; Pöytyä-Aura-Turku. Lipputuotteet ovat voimassa 30 päivää ostopäivästä.

Loimaan seutukunnan joukkoliikennesuunnitelman sivulla 40 olevassa kuvassa on määritelty joukkoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso, joka on suurimmaksi osaksi minimitasoa, Loimaa-Alastaro -yhteysväli on peruspalvelutasoa ja Loimaa-Turku -yhteysväli houkuttelevaa tasoa. On huomioitava, että ko. suunnitelma ei sido toimivaltaista viranomaista tarjoamaan määritetyn palvelutason mukaista liikennettä. Edellä mainitut palvelutasot toteutuvat edelleen vuonna 2021, mutta esimerkiksi koronatilanteen muutokset ja markkinaehtoinen liikenne (lipputulopohjainen rahoitus) ja sitä kautta joukkoliikennereittien yleinen supistuminen koko maassa, etenkin harvaan asutuilla seuduilla, voivat aiheuttaa nopeitakin muutoksia tilanteeseen.

Asiakaskyselyitä ei ole Loimaan kaupungin toimesta toteutettu kutsutaksiliikenteen tai joukkoliikenteen osalta.

5 Selvitys Loimaan koulutuksen ulkopuolelle jääneistä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrä on viime vuosina laskenut noin viisi prosenttia, joten todennäköisesti raportissa esiin tuotuihin haasteisiin on löydetty ratkaisuja. Raportti tuodaan kuitenkin vielä tiedoksi osana tätä vuosikertomusta, koska sitä ei ole aiemmin tuotu tiedoksi muille kuin asianomaisille viranhaltijoille.

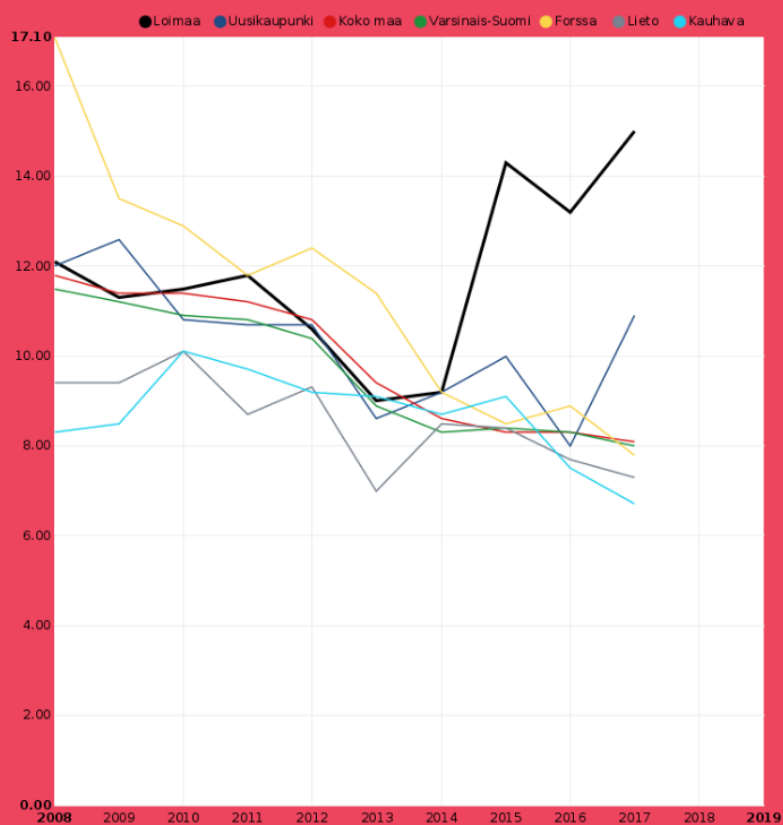

Oy Vasso Ab

Loimaan hyvinvoinnin vuosiraporttiliite 2018

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

www.vasso.fi 050-5590701 ville.santalhti@vasso.fi

Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen 2016-2017

Koko maa	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.	115264
	Keskeytti opinnot ko. koulutussektorilla, %	7,4
	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan, %	6,7
Forssa	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.	709
	Keskeytti opinnot ko. koulutussektorilla, %	5,5
	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan, %	4,9
Loimaa	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.	641
	Keskeytti opinnot ko. koulutussektorilla, %	11,1
	Keskeytti tutkintoon johtavan koulutuksen kokonaan, %	10,9

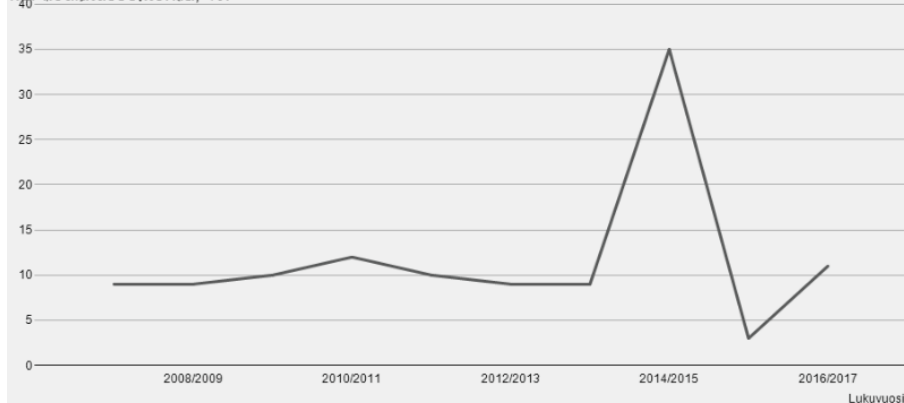
Miksi?

Yksi suurimmista yksittäisistä koulutuksen keskeyttämisen ja ulkopuolelle jäämisen syistä on ammatillisen koulutuksen aikana saatava heikko tuki. Loimaan koulutusta järjestävä toimija panostaa heikosti opiskelijoiden tukemiseen. Forssan ja Loimaan eron ajatellaan johtuvan paljolti tästä.

03

2007/2008-2016/2017, % muuttujina Lukuvuosi. Ammatillinen koulutus, Loimaa, Keskeytti opinnot
koulutussektorilla, %.

35%

KESKEYTTI 2014-2015

ammatillinen koulutus, Loimaa

Yli 10%

2016-2017

Keskimäärin 5% keskeyttää Suomessa

Valtakunnalliset rakenteelliset tekijät

- Ammattikoulussa opiskelu on vaikeutunut – vaatii yksilöltä entistä enemmän.
- Koulutuspaikkoja on riittävästi. Koulussa ei vain pysytä.
- Koulutus kuntayhtymässä ei ole kuraattoreita – he ovat kaupungin palkkalistoilla. Yhdellä kuraattorilla 800 potentiaalista asiakasta -> 80 asiakasta (enemmän kuin yksi käyntikerta).
- Nuorisotyö koulussa –hanke, kohtaamisia toisella asteella. -> Satsataan nuorisotyöntekijöiden läsnäoloon.
- Työttömyyskorvaus opintotukea suurempia – ei houkuttele.
- Sosiaalinen kuntoutus? Puuttuu kokonaan? Asiakkaat eivät saa sitä mitä tarvitsevat.
- Talouskoulu peruskoulun jälkeen takaisin?
- 25v nykyisin raja opiskella työttömyystuella.
- Pelkona työnhakuvalmennusten valuminen yksityisille maakuntahallintomallissa.
- Koko ajan kasvatetaan palveluohjausta, mutta resursseja itse palveluihin ja kuntoutukseen ei anneta. -
- >mielenterveyspalvelut. Esimerkkinä Nuottipalvelut (KELA).
- TE-hallinnon palvelut eivät vahvista seudullisia toimintoja (ohjataan työkokeiluun Arffman, VMP jne. jotka toimivat maakuntakeskuksissa).

Seudulliset rakenteelliset tekijät

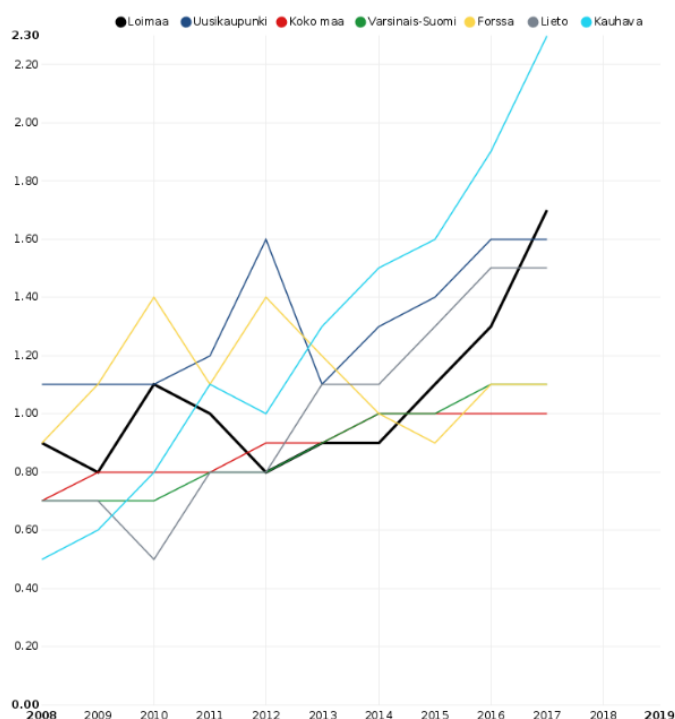
- Yksi suurimmista yksittäisistä koulutuksen keskeyttämisen ja ulkopuolelle jäämisen syistä on ammatillisen koulutuksen aikana saatava heikko tuki. Loimaan koulutusta järjestävä toimija panostaa heikosti opiskelijoiden tukemiseen. Forssan ja Loimaan eron ajatellaan johtuvan paljolti tästä.
- Viranomaisyhteistyö ei ole tuloksellista – päällekkäistä, byrokraattista
- Resursseja kohdennetaan tuottamattomasti.
- Systeminen malli?
- Lastensuojelun resursseja lisätty – onko vaikutusta?
- ”Työllisyyspalvelut on putken päässä – haasteisiin olisi tartuttava paljon aiemmin”
- Mukautettu koulutus -> Ei kuitenkaan mukautettuja työpaikkoja.
- Tukipalveluita heikosti nepsy-nuorille.
- Hyvinvoinnin ja merkityksellisuuden lisääminen? Miten? Harrastuneisuus?
- Järjestötapaaminen helmikuussa 2019: 3.sektorin rooli hyvinvointipalveluiden tuottamisessa -> Vapaaehtoistoiminnassa ei voida kohdella asiakkaita erityisesti – vaadittaisiin julkisten palveluiden tukea.
- Sosiaalitoimen ja työllisyyspalvelujen välillä tiedonkulku asiakkaan tilanteesta olennaista
- Nuoret täytyy saattaa palveluihin – muuten homma ei lähde käyntiin.
- Virike; sosiaalista kuntoutusta – kansalaisaloite ettei lakkauteta – kokivat osallisuutta.
- Mahdollisemman kevyillä palveluilla, mahdollisimman aikaisin. Esim. nuoria, jotka vaativat vain kevyttä ohjausta.
- Palvelut ovat virka-aikaan tiettyinä päivinä. -> Arkista toimintaympäristöä on tällöin erittäin vaikea muuttaa.
- Novidassa keskeytetään paljon. Faktiassa keskeytysprosentti pienempi.
- Loimaalla terveyskeskuksessa mielenterveysongelmissa ->arviointi 1kk, psykiatrilta n. 6kk. Palveluohjaus arkisin joka päivä.
- Nuorilta kysytty palautetta -> tiedonkulku ei toimi, työntekijät eivät ymmärrä nuorta.
- Resursseja lisättäessä (mm. Ohjaamo) pitää tarkkaan miettiä, mitä palveluita tarvitaan – ei ainakaan palveluohjausta, vaan asiantuntemusta.

Muut tekijät

- Ohjaamotoinnista käynnistetään syksyllä.
- Ylisukupolvisuus, vanhemmuuden puute
- Kuinka suuri osa koulutuksen ulkopuolella olevista on muuttanut muualta?
- Pitkäaikaistyöttömyys, vajaakuntoiset.
- Etsivän nuorisotyön asiakkaista suurimmalla osalla koulukiusatun tausta.
- Asiakkaita ei saisi kadottaa prosessissa. -> Palveluohjaus pitäisi olla ohjausta, kunnes palvelua saadaan.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Seurattava on myös nuorten mielenterveyspalveluiden tarpeeseen vastaamista

16-24-vuotiaiden mt-työkyvyttömyyseläkkeet kasvussa

